سەماحەتی حەکیم گرنگی ڕەوتی مەدەنی لە کۆمەڵگەی عێراقی دووپات دەکاتەوە و داوای دادگایی کردنەکی ئاشکرا بۆ دزی سەدە دەکات

لەکاتی میوانداری کردنی لە بارەگایەکی کۆمەڵەی ڕەوتی زەرینەی نیشتمانی بەسەرۆکایەتی بەڕێز زولفوقار حوسەین، بەڕێز عەمار حەکیم چاوی بە کۆمەڵێك چالاکوان و نووسەرانی ڕای گشتی کەوت، سەرەتا پیرۆزبایی نزیکبوونەوەی هاتنی ڕۆژبوونی پێغەمبەر (د خ) لێکردن و دووپاتی کردەوە کە ڕەوتی مەدەنی ڕەنگێکی کۆمەلایەتی گرنگە و با بانگەشە بۆ دادگایی کردنەکی ئاشکرای دزی سەدە بکەین.

سەماحەتی ئاماژەی بەو ئاستەنگە گەورەیە کرد کە ڕووبەڕووی ئەزموونی عێراق دەبێتەوە و ئاماژەی بە گرنگی مامەڵەکردن لەگەڵ هاووڵاتیانی مەدەنی بە نوێنەرایەتی کردنی بەشەکانیان کرد بۆ ئەوەی جەماوەری مەدەنی هەست نەکەن کە جەماوەرێکی بێ نوێنەری سیاسین و تەئکیدیشی لەوە کردەوە کە پێویستە ئەم کەرتە لەلایەن کەسایەتییەکانەوە نوێنەرایەتی بکرێت لەوانەی توانای دەربڕینی ئەو کەسایەتییان هەبێت، لەهەمان کاتدا بینینی جەماوەری مەدەنی کە بیروبۆچوون و ئارەزووەکانی خۆی دەربڕێت و لەڕووی سیاسییەوە نوێنەرایەتی بکات و هەروەها ئاماژەی بەوەدا کە پشتیوانی لەم کەرتە خۆشگوزەرانی نییە، بەڵکو خوێندنەوەیەکی واقیعییە بۆ گرنگی ئەم کەرتە.

بەڕێز حەکیم گوتیشی کە نەبوونی سەرۆکی ئەنجوومەنی نوێنەران دوو ڕەهەندی هەیە، یەکەمیان ڕەهەندی سیاسی نێوان هێزە سیاسییەکان و ڕەهەندی دووەم ڕەهەندی کۆمەلایەتییە کە پێکهاتەی سوننە پێیوایە لە سەرۆکایەتیدا بوونی نییە و دابڕاوە لەوەی کە ئەو پۆستە دەگرێت چ ئەم سیاسەتمەدار بێت یان ئەو سیاسەتمەدارە و تەئکیدی لەوە کردەوە کە هەوڵێکی زۆری داوە بۆ چارەسەرکردنی ئەم کێشەیە و هیوادارین ئەو دیدارانە ببێتە هۆی چارەسەرێکی نزیک بۆ کەسایەتییەک کە تایبەتمەندی بە ئەزموون و توانای بەرپرسیارێتی بێت.

سەماحەتی حەکیم هانی هێزە مەدەنییەکانی دا کە بەردەوام بن لە ڕێکخستنی پێگەی خۆیان و ڕێکخستنی ڕیزەکانیان و گوتی کاتێک هێزە مەدەنییەکانی سیاسی بە پێکهاتەیەکی سیاسی رێکدەخرێن هەمان کێشەی قەوارەکانی دیکەیان ڕووبەڕووی دەبێتەوە
ئاماژەی بەوەشکرد کە هێزە سیاسییەکان بە ململانێی گەورەدا تێپەڕیون و دەبێت هێزە مەدەنییەکان بەرگەی ئەم ڕێپێوانە بگرن و تەئکیدی لەوە کردەوە کە کاری سیاسی پێویستی بە خۆڕاگری و درێژەدان و خۆڕاگری و بەرگری لە بیروڕا هەیە و هانی ئەمەی دا کە تەوژمی هاوشێوە بخەینە نێو بیروبۆچوونەکانیانەوە
بەرێزیان جەختی لەوە کردەوە کە پڕۆژەی میانڕەوی دەوڵەتە لەبنیاتنانی دەزگاکانی پاراستنی مافەکان و ڕێگریکردن لەئاژاوەگێڕی و تەئکیدکردنەوەی بەهێزی دەوڵەت و توانای سەپاندنی فەرمان و ڕێگریکردن لەهەر ناونیشانێکی دیکە هەرچەندە مەبەستی دروست بێت و داوای قبووڵکردنی بۆچوونی هەندێکیان کرد کە فرەچەشنی دیدگاکان کێشەیەکی سروشتییە لەکۆمەڵگایەکی هەمەچەشن و فرە هەڵدا و دەبێت جیاوازییەکان بەڕێوە ببەین و ڕێگری بکەین لەچوونی بۆ قۆناغی ناکۆکی و تێکشکاندن و ئاماژەی بەوەشکرد کە کاری سیاسی پێویستی بە کەڵەکەبوونی ئەرێنی هەیە و بەرگەی گرفت و تەحەداکردن و هەندێک جار دابەزین و بەرز و نزم و تەئکیدی لەسەر نەبوونی پەیوەندی نێوان شوێنەکان دەکات کاری حکومی و سیاسی.
بەڕێز حەکیم داواشی کرد بچنە مەیدان و بەپیل جەماوەری مەدەنی برەن و بەشداری لە هەڵبژاردنەکاندا بکەن و هەروەها هۆشداری دا لە دزی ماددە هۆشبەرەکان و دتوای کرد لاوەکان لەو ئافاتە مەترسیدارە بپارێزن و گوتی ئەوە لە داعش ترسناك ترە و پێیوستە حکومەت بە هەندی وەربگرێت و بیخاتە پێشینەی کارەکانی خۆی.

بەڕێز داوای یەکخستنی دەسەڵاتەکانی کرد و ئاماژەی بەوەدا کە بزووتنەوەی حیکمە هەوڵی کۆکردنەوەی بیروبۆچوونی هەمووان دەدات و سەبارەت بە تۆمەتی سیخوڕی و گوێگرتن لە هەندێک بەرپرس و داوای پێنابردنە بەر دەسەڵاتی دادوەری و ئەنجامی لێکۆڵینەوەکان لەو کەیسە کرد.

سەبارەت بە دزینی سەدە بەڕێزیان داوای لێکۆڵینەوەیەکی ڕوون و شەفاف و ئاشکرای کرد و دادگاییکردنەکە دادگایی سەدە بێت چونکە دزی دزینی سەدەیە بەبێ ترس لە ناوی سیاسی و جەختی لەوە کردەوە کە پرۆسەی سیاسی ئەو کەموکەیانە سپی بکرێتەوە

سەبارەت بە پەیمانی کۆمەلایەتی جەختی لەسەر گرنگی کردەوە بەڵام لەچوارچێوەی هاوکێشەی هاوسەنگی ڕاستەقینەدا ئاماژەی بەوەدا کە ئەنجامەکانی هەڵبژاردنەکانی پێشوو هاوسەنگ نەبوون بۆیە یارمەتیدەر نەبوون بە بەدیهێنانی پەیمانی کۆمەلایەتی نوێ و گرنگی پێنابردنە بەر دەستوور وەک سەرچاوەیەکی سیاسی و یاسایی ڕوونکردەوە.

هەروەها جەنابی داوای بەهێزکردنی کەسایەتییە لێهاتوو و ڕاستگۆ و لێهاتووەکان لە پۆستەکانی دەوڵەت کرد چونکە سەرکەوتن پێویستی بە ئامادەبوونی ئەو کەسانە هەیە کە تایبەتمەندیان بەو سیفەتانە هەیە و گوتمان پەیڕەوکردنی ئەم پرەنسیپە دەرفەتی هێزە سیاسییەکان و هاوسەنگی سیاسییان زیاد دەکات و داوامان لە بەهێزکردنی گەنجان و دابینکردنی گەنجانی لێهاتوو کرد لە پێناو ڕەنگدانەوەی وێنەیەکی باش بە توێژی لاوان و تەئکیدیشی کردەوە لەسەر گونجاندنی تەمەنی خۆپاڵاوتن لەگەڵ دامەزراندنی قەوارەی سیاسی و گوتی حیکمە نموونەی گەنجانی دابین کردووە.